

går fiskeri EF's forvaltningssamarbejde med Norge om visse fiskerier) og Agenda 21 for Østersøen (Helsingfors-Kommissionen (HELCOM) for miljøsamarbejdet og Den Baltiske Fiskerikommission (IBSFC) for fiskerisamarbejdet).

Til artikel 122:

Bestemmelsen definerer »lukkede eller delvis lukkede havområder« som en havbugt, et bassin eller hav omgivet af to eller flere stater og forbundet med et andet hav eller ocean ved et smalt udløb eller bestående helt eller hovedsageligt af to eller flere kyststaters søterritorier eller eksklusive økonomiske zoner. Denne definition omfatter havområder som Nordsøen, Østersøen, Sortehavet, Middelhavet og Barentshavet.

Til artikel 123:

Artiklen opfordrer kyststaterne til at samarbejde under udøvelsen af deres rettigheder og opfyldelsen af deres pligter i henhold til Konventionen. Navnlig tre områder skal være genstand for samarbejde: fiskeri, miljøbeskyttelse og forskning. Staterne skal bestræbe sig på, efter behov, at indbyde andre interesserede stater eller internationale organisationer til samarbejdet.

Til Kapitel X (artikel 124 – 132)

Indlandsstaters ret til adgang til og fra havet og transitfrihed

Kapitel X regulerer indlandsstaters adgang til og fra havet. Bestemmelsen har baggrund i artikel 3 i Genève-konventionen fra 1958 om det åbne hav, men udvider dennes anvendelsesområde. Cirka en fjerdedel af verdens stater er indlandsstater.

Det bør bemærkes, at der er opstillet yderligere rettigheder for indlandsstater eller geografisk forfordelte stater i andre dele af Konventionen (navnlig artiklerne 69, 160-161, 254, 266, 269 og 272). Adskillige af de nævnte artikler kræver særlig hensyntagen til de pågældende stater. Artikel 70, stk. 2, definerer en geografisk forfordelt stat som en kyststat, hvis geografiske beliggenhed gør den afhængig af udnyttelsen af de levende ressourcer i andre staters eksklusive økonomiske zoner i det lokale eller regionale område med henblik på at skaffe tilstrækkelige forsyninger af fisk til ernæringen af deres befolkninger eller dele deraf, samt kyststater, som ikke kan gøre krav på egne eksklusive økonomiske zoner.

Havbundsmyndigheden skal ved udvinding af ressourcer på og under den dybe havbund uden for enkeltstaters jurisdiktion tage særligt hensyn til de pro-

blemer, som gør sig gældende for indlandsstater eller geografisk forfordelte stater (artikel 160-161).

Artikel 254 giver de pågældende stater mulighed for at deltage i videnskabelig havforskning i områder tilhørende kyststater i området. Artiklerne 266, 269 og 272 pålægger herudover stater, enten direkte eller gennem internationale organisationer, at søge at udvikle indlandsstater og geografisk forfordelte staters videnskabelige og teknologiske kapacitet.

Til artikel 124:

I bestemmelsen opstilles begrebsdefinitioner. En indlandsstat er en stat, som ikke har en havkyst; en transitstat er en stat med eller uden havkyst beliggende mellem en indlandsstat og havet, og gennem hvis territorium transittrafik passerer.

Til artikel 125:

Bestemmelsen regulerer indlandsstaters og transitstaters rettigheder og pligter. En indlandsstat har ret til adgang til og fra havet for at kunne udnytte de rettigheder, som opstilles i Konventionen, bl.a. rettigheder vedrørende det åbne hav og menneskehedens fælles arv. Vilkkårene for indlandsstatens adgang til og fra havet skal aftales mellem de pågældende indlandsstater og transitstater. Bestemmelsen indskrænker ikke udøvelsen af transitstaternes suverænitet over deres territorium.

Til artikel 126:

Artiklen bestemmer, at Konventionens bestemmelser samt de særlige aftaler om adgang til og fra havet, som måtte være indgået mellem indlandsstater og transitstater, er undtaget fra anvendelse af mestbegyngelsesklausulen.

Til artikel 127:

Artiklen regulerer told- og skattespørgsmål.

Til artikel 128:

Artiklen opstiller regler om frizoner og andre toldfaciliteter.

Til artikel 129:

Bestemmelsen indeholder regler om samarbejde om bygning og forbedring af transportmidler.

Til artikel 130:

Artiklen åbner mulighed for foranstaltninger med henblik på at undgå eller afhjælpe forsinkelser eller andre vanskeligheder af teknisk art i transittrafikken.